

REPUBLIKA SLOVENIJA
**SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO**

MINISTER

Kotnikova 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 36 80

E: svrk@gov.si

Republika Slovenija
DRŽAVNI ZBOR

mag. Dejan Židan,
Predsednik Državnega zbora RS
gp@dz-rs.si

Številka: 0010-11/2019-2

Datum: 12. junij 2019

**Zadeva: Odgovor na pisno poslansko vprašanje Lidije Divjak Mirnik v zvezi z
evropsko kohezijsko politiko**

Zveza: Vaš dopis št. 020-07/19-619/2 z dne 17. 4. 2019

Spoštovani,

z vašim dopisom št. 020-07/19-619/2 z dne 17. 4. 2019 smo prejeli pisno vprašanje poslanke Lidije Divjak Mirnik v zvezi z evropsko kohezijsko politiko in v prilogi vam posredujemo odgovor.

Glede na to, da gre za niz vprašanj, je vsebina odgovora razdeljena na obdobje 2014–2020 in obdobje 2021–2027. Odgovori se v nekaterih točkah povezujejo, kot je razvidno že iz posameznih podvprašanj v poslankinem vprašanju. Zaradi boljše jasnosti in preglednosti je najprej predstavljeno izvajanje evropske kohezijske politike v tekočem programskem obdobju 2014–2020, čemur sledi odgovor na vprašanja, povezana s programiranjem prihajajoče finančne perspektive 2021–2027.

S spoštovanjem,

dr. Iztok Purič
MINISTER

Priloga:

- Odgovor na pisno poslansko vprašanje

Odgovor na pisno poslansko vprašanje Lidije Divjak Mirnik v zvezi s planiranjem in izvajanjem evropske kohezijske politike

Vsebina poslanskega vprašanja

Evropska kohezijska politika ostaja temeljna razvojna politika Evropske unije tudi v programskem obdobju 2021–2027. Tako Evropska komisija kot države članice se že zelo intenzivno pripravljajo na črpanje evropskih sredstev po letu 2020. V tem trenutku je znano, da naj bi bila po sedanjem predlogu kvota evropskih kohezijskih sredstev za naložbe za rast in delovna mesta za Slovenijo okrog 3 milijarde evrov ali za devet odstotkov nižja kot v obdobju 2007–2013 in da naj bi se večletni finančni okvir zapiral jeseni letos.

Glede na to, da so evropska sredstva tudi za Slovenijo izjemnega pomena in da je kohezijska politika prvenstveno namenjena manj razvitim državam in regijam, me zanima naslednje:

- ***Kdo konkretno se v imenu Slovenije pogaja za naslednjo finančno perspektivo v Bruslju? Se sestankov v Bruslju udeležujejo ministri in državni sekretarji ali večinoma državni uradniki?***
- ***Katere so naše razvojne prioritete? Kdo konkretno pripravlja seznam prioritete za vsako do statističnih regij? Kateri deležniki so vključeni v pripravo prioritete za posamezno kohezijsko regijo?***
- ***Ali se predvidevata dva operativna programa za Slovenijo, ločeno za kohezijsko regijo Vzhodna in Zahodna Slovenija, glede na njune velike razlike v razvitosti?***
- ***Kolikšno je predvideno financiranje v obdobju 2021–2027 za Vzhodno Slovenijo in koliko za Zahodno Slovenijo?***
- ***Kako boste pred začetkom izvajanja kohezijske politike v obdobju 2021–2027 s predpisi onemogočili prijavo pravnih oseb na razpise, ki bodo le za namen črpanja kohezijskih sredstev preselila sedeže svojih organizacij v Vzhodno Slovenijo?***
- ***Ali imate na SVRK izvedeno natančno analizo po posameznih razpisih, iz katere je mogoče razbrati, kdo so podizvajalci na raziskovalno-razvojnih projektih in kolikšen delež sredstev jim je namenjen, kjer so nosilci organizacije iz Vzhodne Slovenije?***
- ***Ali že razmišljate o merilih in kriterijih, ki se bodo uporabljali pri izboru projektov / programov in kakšne spremembe se pri teh obetajo?***
- ***Na katerih vsebinskih / prednostnih področjih bo mogoče v operativne programe vpisati operacije, ki jih bo možno neposredno potrditi (strateški projekti, tudi regionalni / lokalni, ki so skladni z razvojnimi prioritetami države, za katere ni nujno, da konkurirajo na razpisih)?***
- ***Kakšne poenostavitve postopkov boste predlagali?***

Dovolite, da se dotaknem še trenutnega programskega obdobja 2014–2020:

- ***Kakšna je trenutna situacija na področju črpanja evropskih sredstev? Prosim za podatke o črpanju za vse sklade skupaj, po posameznih skladih ter posebej prikaz za vzhodno in zahodno kohezijsko regijo.***
- ***Kaj kažejo projekcije do konca programskega obdobja? Bomo uspešno porabili vsa razpoložljiva sredstva? Kakšne aktivnosti izvajate, da nam bo to resnično uspelo?***
- ***Pod katerimi pogoji je mogoče kohezijska sredstva uporabiti za gradnjo manjkajoče javne infrastrukture in posebej raziskovalne infrastrukture za potrebe gospodarstva?***

- ***Kdo je odgovoren zato, da si je v tekočem Operativnem programu Slovenija sama predpisala omejitve glede investiranja v novogradnje javne raziskovalne infrastrukture?***
- ***Zakaj Slovenija ne izkoristi bolje Evropskega sklada za strateške naložbe in priložnosti v okviru spodbujanja naložb v obliki javno-zasebnih partnerstev?***
- ***Kakšne aktivnosti predvidevate za boljše koriščenje možnosti, ki jih omogoča EFSI sklad?***

V Službi Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (v nadaljevanju: SVRK) kot organu upravljanja za strukturne sklade in Kohezijski sklad vam na vprašanja posredujemo naslednje odgovore:

1. EVROPSKA KOHEZIJSKA POLITIKA 2014–2020

Vlada RS je novembra 2014 sprejela enoten Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, ki ga je decembra 2014 potrdila tudi Evropska komisija (v nadaljevanju: EK). Operativni program je izvedbeni dokument, ki je podlaga za koriščenje sredstev iz evropskih strukturnih skladov in Kohezijskega sklada za cilj naložbe za rast in delovna mesta. Leta 2017 je Slovenija spremenila Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 iz več razlogov, med drugim predvsem zaradi izvedbe tehnične prilagoditve EK, v okviru katere je RS za cilj naložbe za rast in delovna mesta prejela dodatna evropska sredstva v višini 56.025.157 evrov.

V okviru razpoložljivih sredstev za programsko obdobje 2014–2020 v vrednosti 3.067.924.925 evrov (del EU) je iz vseh treh skladov, t.j. Kohezijskega sklada (KS), Evropskega socialnega sklada (ESS) in Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR):

- kohezijski regiji Zahodna Slovenija iz ESRR in ESS namenjenih 849 milijonov evrov,
- kohezijski regiji Vzhodna Slovenija iz ESRR in ESS namenjenih 1,305 milijarde evrov (zajeta so tudi sredstva Pobude za zaposlovanje mladih),
- obema regijama skupaj na voljo še 914 milijonov evrov iz Kohezijskega sklada, ki se ne delijo med regijama.

Napredek pri črpanju je na podlagi četrletnih in letnih poročil na voljo vsem zainteresiranim, saj je javno objavljen na spletni strani www.eu-skladi.si¹.

Realizacija na ravni operativnega programa² na dan 31. 3. 2019.

- dodeljena sredstva znašajo 2.360.375.142 evrov (del EU), kar je 77 odstotkov razpoložljivih sredstev,
- potrjene operacije 1.925.061.487 evrov (del EU), kar je 63 odstotkov razpoložljivih sredstev,
- zahtevki za izplačila v IS eMA 678.781.357 (del EU), kar je 22 odstotkov razpoložljivih sredstev,
- certificirani izdatki 600.795.397 evrov (del EU), kar je 20 odstotkov razpoložljivih sredstev.

¹ <https://eu-skladi.si/portal/sl/ekp/izvajanje/porocila-1>

² V Prilogi 1 se nahaja tabela s trenutnim stanjem na področju kohezijske politike, iz katere je razvidno tudi izvajanje v obeh regijah.

Pri ESS ni večjih razlik v črpanju sredstev med kohezijskima regijama. Na področju ESRR je višina dodeljenih sredstev in potrjenih operacij v absolutnem znesku primerljiva, višina potrjenih operacij za kohezijsko regijo Vzhodna Slovenija celo presega višino potrjenih operacij v Zahodni Sloveniji (zaradi večjih razpoložljivih sredstev je odstotek potrjenih operacij nižji za Vzhodno Slovenijo), podobno velja tudi za zahteve za izplačilo.

Na podlagi preteklih izkušenj verjamemo, da bo Slovenija do konca programskega obdobja uspešno izkoristila vsa razpoložljiva sredstva. Ocena naše službe v vlogi organa upravljanja (v nadaljevanju: OU) je, da je to izvedljivo, saj se je po začetnem počasnejšem izvajanju z vidika povračil v slovenski proračun dinamika povračil povečala in ocenjujemo, da se bo ustalila na višini med 500 in 600 milijonov evrov letno. Kar pa pomeni, da bomo v obdobju 2019–2023 (koriščenje/možnost izplačila sredstev traja do leta 2023), torej v naslednjih petih letih, uspeli počrpati še preostalih 2,5 milijarde evrov. Za ilustracijo dodajamo trend prilivov povračil iz proračuna EU v proračun RS iz naslova kohezijske politike v letih od 2005 do 2018. Izkušnje iz obdobja 2007–2014 kažejo značilno krivuljo črpanja, in sicer da je dinamika povračila v slovenski proračun v prvih treh letih po začetku obdobja slaba, v naslednjih letih pa se dvigne in ostane na stabilni ravni do zaključka obdobja v letu 2015.

Graf 1: Povračila v državni proračun

Konec leta 2018 je bil za namen realizacije te napovedi sprejet Akcijski načrt za pospešitev črpanja sredstev iz Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, v skladu s katerim SVRK izvaja aktivnosti po predvidenem terminskem načrtu. Poleg tega aktivno sodelujemo s posameznimi resorji pri razreševanju tekoče problematike na različnih področjih, optimiziramo delovanje informacijskega sistema eMA, skupaj z MJU smo usposobili učilnico, ki je namenjena izobraževanju posredniških organov in končnih prejemnikov sredstev, vzpostavili smo

Fino EU točko, ki je namenjena vprašanju in odgovorom zainteresiranim javnostim v zvezi s koriščenjem sredstev, prav tako smo vzpostavili delovne skupine, tudi medresorske delovne skupine, na različnih delovnih ravneh, posodabljammo gradiva in različna navodila, vse z namenom hitrejšega in učinkovitejšega koriščenja sredstev.

Z začetkom izvajanja Operativnega programa za obdobje 2014–2020, ki je uvedel delitev na dve kohezijski regiji, se je celotna upravljavska struktura soočila z dodatnimi izzivi. Dodatna neugodna okoliščina je bila tudi odsotnost ustreznih statistik, analiz in trendov, tako na ravni kohezijskih regij kot Slovenije, kar se je še posebej odrazilo v začetnih razpisih, v katerih naslavljanje posebnosti posameznih kohezijskih regij ni bilo zagotovljeno. Menimo, da se na podlagi izkušenj iz začetnih razpisov pogoji in merila bolje prilagajajo potrebam kohezijskih regij. Seveda pa je še veliko prostora za izboljšave, tudi na način, da država nekatere razvojne izzive še bolj raznovrstno naslavlja s prilagojenimi ukrepi.

Za financiranje operacij iz ESRR in ESS se skozi celoten sistem izvajanja zagotavlja polno spoštovanje neprenosljivosti virov med kategorijami regij (tako v fazi načrtovanja in odločanja o podpori kot tudi v fazi izvajanja operacij). V Prilogi 2 je podan podrobnejši opis sistema in en konkreten primer, iz katerega je jasno razvidno, kako posamezni udeleženci v procesu izvajanja kohezijske politike zagotavljajo spoštovanje dodeljevanja sredstev za posamezno kohezijsko regijo.

Kot izhaja iz obrazložitve, se primeri med seboj razlikujejo in so odvisni od opredelitve operacije. To dobro ponazarja tudi primer, ki je izpostavljen v vašem poslanskem vprašanju in ki se nanaša na lokacijo podizvajalcev ter »preseljevanje« podjetij v Vzhodno Slovenijo. Lokacija podizvajalca sama po sebi ni relevantna. Če vzamemo konkreten primer, ko raziskavo izvaja Inštitut Fraunhofer iz Nemčije za podjetje iz Vzhodne Slovenije, ki je v vlogi upravičenca in ki ima končno korist od podpore. Na podlagi tolmačenja, ki sledi iz vašega vprašanja, bi lahko sklepali, da v tem primeru prihaja do prelivanja sredstev v Nemčijo. Vendar to ne drži, saj bo nove produkte prodajalo podjetje iz vzhodne kohezijske regije. Podobno velja tudi v obratni smeri. Nov objekt raziskovalnega centra, ki nastopa v vlogi upravičenca in se nahaja v Zahodni Sloveniji, bi na primer lahko gradilo gradbeno podjetje iz Vzhodne Slovenije, kar bi pomenilo, da gre za prelivanje sredstev na Vzhod.

Navedeno je povezano tudi s temo raziskovalne infrastrukture. Tako Operativni program za izvajanje kohezijske politike 2014–2020 kot Slovenska strategija pametne specializacije S4 v okviru svežnja ukrepov predvidevata tudi naložbe v raziskovalno infrastrukturo. Konkretno tako ukrep S4 4.1.5. »Boljša izraba in razvoj raziskovalne infrastrukture« predvideva na prednostna področja osredotočena infrastrukturna vlaganja, ki so pogoj za mednarodno konkurenčnost slovenskega RRI prostora, in sicer tako v smislu nadgradnje obstoječe »oziroma, kjer je to relevantno«, tudi izgradnje nove raziskovalne infrastrukture na prednostnih področjih uporabe S4. V tem smislu torej delimo mnenje poslanke, ki je skladno tudi z vprašanju navedenimi neodvisnimi recenzijami in poročili, da so tovrstna vlaganja nujna, prav tako pa, da je treba v vidu stanja pozornost nameniti vzpostavitvi ustreznih kapacitet tudi v Vzhodni Sloveniji. Temu v prid govori sama struktura kohezijske politike, ki za vzhodno kohezijsko regijo predvideva ločeno ovojnico, tudi na področju raziskav, razvoja in inovacij, posledično

pa so v ta namen predvidena posebna sredstva za domače centre raziskovalne infrastrukture. Tako je bil na primer na Univerzi v Mariboru že potrjen projekt Nadgradnje nacionalnih raziskovalnih infrastruktur – HPC RIVR v višini 20 milijonov evrov, v teku pa so usklajevanja naložb v raziskovalno opremo v višini dodatnih 29 milijonov evrov. Če naveden skupen znesek, t. j. 49 milijonov evrov, postavimo ob bok naložbam v raziskovalno opremo iz naslova v vprašanju omenjenih centrov odličnosti iz programskega obdobja 2007–2013 vidimo, da predvidene naložbe v vzhodni kohezijski regiji le-te presegajo, saj so centri odličnosti v prejšnji perspektivi za te namene porabili 42,6 milijona evrov. Je pa ob tem seveda za uspešno realizacijo zgoraj omenjenih naložb treba zagotoviti vsebinsko skladnost in dopolnjevanje s prednostnimi področji S4, jasno opredeljen in razviden interes gospodarstva in preko tega tudi razvojni vpliv takšnih vlaganj ter seveda tudi pravočasno pripravo projektov, kar predstavlja skupno nalogo tako države kot deležnikov na terenu.

V okviru Vlade RS je sicer za EFSI (Evropski sklad za strateške naložbe) vsebinsko pristojno Ministrstvo za finance. Lahko se deloma strinjamo z navedbo poslanke, da bi Slovenija lahko še bolje izkoristila sredstva, ki so na voljo v okviru EFSI. Po merilu uspešnosti uporabe sredstev EFSI se Slovenija namreč uvršča na 15. mesto. Vaše navedbe na tem področju dopolnjujemo. Na področju infrastrukturnih in inovacijskih projektov so bili odobreni trije (3) projekti, ki jih financira Evropska investicijska banka (EIB) v višini 141 milijonov evrov. Na področju malih in srednjih podjetij, ki ga financira Evropski investicijski sklad, pa sta bila podpisana dva (2) sporazuma s Slovenskim podjetniškim skladom v višini 20 milijonov evrov (za pogarancije), ki bodo mobilizirala dodatnih 645 milijonov evrov dodatnih naložb. Poleg tega sta SID banka in EIF na podlagi EFSI garancije vzpostavila linijo lastniškega financiranja v višini 100 milijonov evrov, ki bo skupaj z zasebnimi investitorji omogočila dostop do lastniškega kapitala za rast in širitev poslovanja za mala, srednje velika in t. i. mid-cap podjetja.

Pri tem je treba upoštevati, da se RS in ostale manjše države članice soočajo z omejitvijo, ki določa, da je spodnja meja financiranja 25 milijonov evrov. V Sloveniji imamo projekte manjšega obsega, v primeru infrastrukturnih projektov za nov način financiranja, saj se je do sedaj projekte prednostno financiralo iz proračunskih ali EU nepovratnih sredstev, poleg tega pa se na vseh ravneh srečujemo s pomanjkanje izkušenj s PPP projekti, ki bi jih lahko zasebni partnerji vložili za financiranje z EFSI sredstvi.

Vsak nosilec projekta lahko kadarkoli stopi v stik neposredno z EIB in ji predstavi svoj projekt, tako da sledi običajnemu postopku vloge na spletni strani EIB v Oddelku za strateške naložbe. Vlade držav članic v tem procesu ne nadzorujejo pri sprejemanju predlogov projektov.

2. KOHEZIJSKA POLITIKA PO LETU 2020

Pogajanja o večletnem finančnem okvirju za obdobje 2021–2027 so v pristojnosti Kabineta predsednika vlade RS in Ministrstva za zunanje zadeve. Vlada RS je 15. junija 2017 ustanovila strokovno Delovno skupino za večletni finančni okvir Evropske unije po letu 2020, katere naloge obsegajo pripravo analitičnih podlag in predlogov temeljnih stališč Slovenije. Delovno skupino, ki jo vodi državni sekretar za evropske zadeve v Kabinetu predsednika vlade, sestavljajo strokovnjaki za pogajanja ključnih vladnih resorjev in predstavniki akademske sfere z dolgoletnimi izkušnjami s pogajanjem o večletnem finančnem okviru EU.

Trenutno se odvijajo pogajanja na tehnični ravni na ad hoc delovni skupini za večletni finančni okvir Sveta EU, ki se je udeležujejo strokovnjaki držav članic s tega področja. Na politični ravni voditeljev vlad članic EU se pogajanja še niso začela, so se pa voditelji na vrhu decembra 2018 dogovorili, da naj bi se pogajanja predvidoma zaključila jeseni 2019. V luči aktualnih dogodkov, predvsem Brexita in institucionalnih sprememb v EU (volitve v Evropski parlament, nova sestava Evropske komisije in novega predsednika Evropskega sveta), je moč predvideti, da se lahko zgodi, da se bodo pogajanja zavlekla v leto 2020.

Slovenski predstavniki na tehnični ravni zagovarjajo stališča, ki jih je sprejel Državni zbor 16. 11. 2018, med drugim izpostavljamo:

- podpora tematski osredotočenosti (za katero bi sicer želeli, da bi bila v zakonodaji definirana nekoliko bolj fleksibilno) na Evropskem skladu za regionalni razvoj (ki naj bi predstavljal malo več kot polovico vseh sredstev), kar vsebinsko pomeni predvsem podporo inovativnosti, konkurenčnosti (ukrepom v okviru priprav na strukturno transformacijo – digitalizacija, industrija 4.0 z robotizacijo itd.) in okolju prijaznim ukrepom (krožno gospodarstvo, protipoplavni ukrepi, učinkovita raba (zelene) energije, trajnostna mobilnost ipd.),
- zagotavljanje celovitih, sinergijskih pristopov, ki omogočajo, da se določenega izziva lahko lotimo z več raznovrstnimi, a med seboj dopolnjujočimi ukrepi (sodelovanje med različnimi skladi in politikami, npr. kohezijska, nacionalna, kmetijska itd.).

Proces programiranja za obdobje 2021–2027 se je v okviru SVRK pričel po objavi zakonodajnega svežnja, in sicer s pripravo stališča RS do kohezijskih uredb. V začetku februarja 2019 je SVRK posredovala vladno gradivo »Informacija o poteku priprave programskih dokumentov za izvajanje evropske kohezijske politike za obdobje 2021–2027« v neformalno medresorsko usklajevanje, o čemer smo obvestili tudi ključne deležnike. V spodnji tabeli se nahaja podrobnejša časovnica, iz katere so razvidne načrtovane dejavnosti pri pripravi programskih dokumentov 2021–2027. Časovnica je odvisna od tega, kdaj bo sprejet vsaj politični dogovor na področju VFO, ki ima lahko za Slovenijo znatne posledice v smislu višine dodeljevanja sredstev za kohezijski regiji. Že v predloženem gradivu sami ugotavljate, da je Zahodna Slovenija po podatkih za leto 2017 na 102 %, Vzhodna pa na 70 %.

Tabela 1: Predvidena časovnica programiranja

AKTIVNOSTI	ROK	NOSILCI
1. Pripravljalna faza	februar 2019 – prvo četrletje 2020	
Informacija o programiranju – osnutek gradiva za Vlado	februar 2019	SVRK
Poročilo o državi	marec 2019	EK
Priporočila za državo s posebnim kohezijskim priporočilom	junij 2019	EK
Uvodni sestanek z EK na temo programiranja	september 2019	EK + SVRK + resorji
Priprava oziroma prenova dokumentov - omogočitveni pogoji	2019-2020	Resorji + partnerji
Zadnji predlog VFO 21-27	zadnje četrletje 2019/ prvo četrletje 2020	EK
2. Priprava razreza sredstev na ravni ciljev politike	zadnje četrletje 2019/ prvo četrletje 2020	SVRK+ resorji
3. Prva verzija dokumenta	prva polovica 2020	SVRK
4. Zaključevanje in potrditev Programa	začetek 2021	SVRK

Prioritete Slovenije so opredeljene v Strategiji razvoja Slovenije 2030 ter v področnih in sektorskih strategijah/omogočitvenih pogojih (npr. Strategija pametne specializacije), dopolnjujejo pa jih tudi druga poročila in analize (npr. Poročilo o razvoju).

Strategija razvoja Slovenije 2030³ (SRS 2030) predstavlja krovni razvojni okvir države. Opredeljuje vizijo, strateške usmeritve, razvojne cilje in prednostna področja delovanja razvojnih politik, določenih na podlagi nacionalnih trendov in izzivov. Osrednji cilj SRS 2030 je zagotoviti kakovostno življenje za vse, ki ga bomo uresničevali z uravnoteženim gospodarskim, družbenim in okoljskim razvojem. Izvajanje strategije bo temeljilo na srednjeročnem načrtovanju. Na podlagi Zakona o javnih financah bo Vlada do konca novembra 2019 sprejela štiriletni Državni program razvojnih politik, ki bo vseboval razvojne politike, prioritete, ukrepe in vire sredstev za obdobje štirih let.

Poleg SRS 2030 bodo v procesu priprave Programa odločilno vlogo odigrale predvsem tiste strategije, s katerimi bo zagotovljeno izpolnjevanje tematskih omogočitvenih pogojev. Predlog Uredbe o skupnih določbah kot »operacijo strateškega pomena« opredeljuje tisto operacijo, ki bistveno prispeva k doseganju ciljev programa in za katero veljajo posebni ukrepi za spremljanje in komuniciranje. Poleg tega pa izpostavlja, da se mora vsaka operacija prek omogočitvenih pogojev navezovati na politike in cilje na ravni EU. Operacije strateškega pomena torej izhajajo iz omogočitvenih pogojev.

Pristopom od zgoraj navzdol se pridružujejo pristopi od spodaj navzgor oziroma tako imenovani ozemeljskih pristopi. Na tem področju je v pripravi skupen okvir za ukrepanja na ravni regij iz različnih razpoložljivih virov. V luči dejstva, da se obseg

³ Vlada RS jo je sprejela na svoji 159. redni seji 7. decembra 2017.

kohezijskih sredstev zmanjšuje, bo namreč potrebna kombinacija z drugimi, tudi državnimi in občinskimi viri. Prioritete na ravni regij v skladu z Zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR) določajo regionalni akterji sami, pri čemer pa bodo morali, v kolikor bo predvideno financiranje iz konkretnega vira (npr. kohezijske politike), upoštevati prioritete s področja kohezijske politike na ravni EU in na ravni države. Sicer bo dogovor med EK in državo glede naslavljanja naložbenih prioritete še sledil, je pa izhodišče EK že znano v okviru Poročila o državi za leto 2019⁴. V tem oziru je treba glede samega izvajanja poudariti, da je sistem neposrednega potrjevanja projektov sorazmerno zahteven in posledično dolgotrajnejši od odprtih postopkov dodeljevanja, prav tako je manj transparenten in zaradi nekonkurenčnosti dosega nižjo dodano vrednost. Zato se bomo v SVRK zavzemali za omejenost neposrednega potrjevanja zgolj za tiste strateške projekte, ki bodo utemeljeni v ustreznih podlagah in ki bodo celovito obravnavali določeno tematiko ter jasno dokazovali širši regionalni značaj in širšo dodano vrednost EU.

SVRK je konec aprila 2019 z dopisom, ki ga je naslovil na ministrstva, službe vlade, kohezijsko regijo Vzhodna Slovenija in kohezijsko regijo Zahodna Slovenija ter Združenje mestnih občin Slovenije posredoval informacijo o procesu programiranja. Naštete je pozval k podaji morebitnih vprašanj in predlogov, ki so vezani na zakonodajni paket kohezijskih uredb, kot tudi na opredelitev do Naložbenih smernic za financiranje v okviru kohezijske politike v obdobju 2021–2027 za Slovenijo, ki jih je v okviru priloge D, Poročila o državi - Slovenija 2019, identificirala Evropska komisija. Naslovniki so bili še pozvani, da se opredelijo do prioritete/intenzivnosti naložbenih potreb.

V prihajajočih mesecih bo SVRK v sodelovanju s pristojnimi resorji ter v nadaljevanju s kohezijskima regijama Vzhodna in Zahodna Slovenija, združenji občin Slovenije, v naslednji fazi pa tudi s predstavniki ekonomskih in socialnih partnerjev (delodajalci, delojemalci), nevladnih organizacij ter drugih predstavnikov civilne družbe na področju okolja, socialne vključenosti, temeljnih pravic, pravic invalidov itd. identificirala prednostna področja financiranja v okviru kohezijske politike za obdobje 2021–2027.

Mapiranje naložbenih prioritete, ki bodo potencialno sofinancirane iz sredstev evropske kohezijske politike, bo predstavljalo izhodišče za začetek formalnih pogovorov z Evropsko komisijo, ki se bodo začela predvidoma v septembru 2019.

SVRK zagovarja pripravo Programa EKP na ravni države (v trenutnem obdobju Operativni program), saj v tem vidi veliko prednosti, ki omogočajo sinergije tako med posameznimi specifičnimi cilji, skladi kot med kohezijskima regijama (kombinacijo sredstev). Navsezadnje ta pristop sledi tudi stališču, ki je bilo sprejeto v Državnem zboru novembra 2018. Ob tem želimo izpostaviti, da poleg Slovenije in Estonije, ki jo omenjate v poslanskem vprašanju, imajo Operativni program⁵ za področje ESRR, KS in/ali ESS tudi nekatere druge članice, kot npr. Ciper, Hrvaška, Latvija, Litva, Malta itd. Podobno tudi upravljanje kohezijskih sredstev v okviru enega organa upravljanja ni slovenska posebnost, saj na tak način s kohezijskimi sredstvi upravljajo tudi v

⁴ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-slovenia_sl.pdf

⁵ https://ec.europa.eu/regional_policy/en/atlas/programmes/

nekaterih drugih državah, kot npr. Ciper, Estonija, Litva in Latvija. Verjetno lahko rečemo, da je slovenska posebnost ureditev na ravni kohezijskih regij, saj razdelitvi ni sledila upravljavska raven. Navedena ureditev sicer omogoča dostop do večje kohezijske ovojnice za Slovenijo na eni strani, še vedno pa zahteva centralizirano upravljanje s sredstvi kohezijske politike zaradi centraliziranega upravljavskega sistema, npr. javnih financ, organizacije ministrstev ipd., ter zaradi odsotnosti pokrajin v smislu upravljavskih struktur. S tem je povezan tudi prevzem odgovornosti, primeroma za systemske finančne korekcije, ki jih je treba izvajati v primeru nepravilnosti. Hkrati pa tak program prinaša tudi druge, povsem konkretne prednosti, še zlasti v tem pogledu velja izpostaviti več možnosti pri samih vsebinah in spremembah vsebin ter tudi ublažitev zahtev glede nujnega črpanja sredstev po pravilu $n + 3$ (v prihodnosti $n + 2$); Slovenija bi namreč že v obdobju 2014–2020 izgubila določena sredstva, če bi imela poleg skupnega operativnega programa za KS na ravni države še ločena operativna programa za ESRR in ESS za vsako kohezijsko regijo. Povedano poenostavljeno: skupen program zaradi kompleksne zakonodaje omogoča lažje delovanje in upravljanje kot v primeru večjega števila programov. Takšna je bila tudi izkušnja iz programskega obdobja 2007–2013, ko smo imeli tri tematske operativne programe na ravni države, vezane na posamezni sklad. Hkrati pa skupen program omogoča ločeno naslavljanje razvojnih potreb pri vsebinah, kjer je to relevantno (npr. infrastruktura), in istočasno skupno naslavljanje razvojnih potreb, ki jih delimo vsi v državi ne glede na kohezijsko regijo (npr. izobraževalni programi).

Število (operativnih) programov torej ni neposredno povezano z ločenim naslavljanjem razvojnih potreb kot tudi ne s samo strukturo izvajanja. Program lahko tako kot sedaj izvaja več posredniških organov, ki so podaljšana roka organa upravljanja. Navedeno je torej povezano z notranjo ureditvijo države, ki je opredeljeno z zakonodajnim okvirom na področju javnih financ in upravne ureditve. Iz te ureditve izhaja uredba, ki ureja izvajanje kohezijske politike, in opis sistema izvajanja, oba skupaj pa tvorita podlago, ki omogoča različne stopnje prenosa nalog ter s tem tudi pristojnosti na različne deležnike v sistemu, seveda ob upoštevanju specifik posameznih vsebin. Tako imamo že v obdobju 2014–2020 primer posredniškega organa Združenja mestnih občin Slovenije, ki je na področju urbanega razvoja prevzelo in opravlja naloge izbora projektov. Tovrstne izkušnje bodo nedvomno zelo koristile pri pripravi sistema za obdobje po letu 2020. Kar se tiče delitev sredstev med kohezijskima regijama, pa bo dodelitev za kohezijski regiji Vzhodna in Zahodna Slovenija jasno določena in neprenosljiva ne glede na število programov ali sistem izvajanja. Dodelitev se po končanem izvajanju potrdi tudi ob samem zaključevanju programa.

Predlog po oblikovanju lastnega operativnega programa za kohezijsko regijo Vzhodna Slovenija je bil dan na osnovi predpostavke, da naj bi to prispevalo k boljšemu črpanju sredstev v tej regiji in k njenemu razvoju še posebej zaradi naslavljanja različnih razvojnih potreb, ki jih ima kohezijska regija Vzhodna Slovenija

Na podlagi zgornje analize SVRK menimo, da omenjena cilja, ki jih sicer v celoti podpiramo, s predlaganim pristopom ne bosta dosežena. Nasprotno, prišlo bo oddaljitve od njihovega doseganja, saj ločeni operativni programi pomenijo večje tveganje za izgubo sredstev, manj učinkovit in bolj zbirokratiziran sistem izvajanja, hkrati pa preprečujejo vodenje usklajene razvojne politike – še več, takšen sistem bi

celo onemogočal nujno potrebno sodelovanje, npr. med podjetji iz ene in druge kohezijske regije.

Ocenjujemo tudi, da je za dokončno odločitev o tem še dovolj časa, saj smo v začetni fazi programskega cikla po letu 2020. Najprej je treba pripraviti investicijske potrebe države.

V kolikor bodo nadaljnji koraki pokazali, da je naslavljanje investicijskih potreb skozi dva ali več operativnih programov učinkovitejše, bo Vlada RS predlagala, da se dokumenti pripravijo na ta način.

Vsekakor pa je v naslednjih mesecih treba pretehtati tudi možnosti, da različne potrebe regij tako na NUTS2 kot tudi NUTS 3 nivoju naslovimo v enem operativnem programu, ki pa ima ločene ne samo finančne tabele temveč tudi ukrepe prilagojene investicijskim potrebam tako kohezijske regije Vzhodna Slovenija kot kohezijske regije Zahodna Slovenija.

Tabela 2: Trenutna dodelitev sredstev za Slovenijo po posameznih skladih po tekočih cenah iz leta 2018

	ESS+ (v mio EUR)	ESRR (v mio EUR)	Kohezijski sklad (v mio EUR)	od tega CEF ⁶ (v mio EUR)	Sredstva, namenjena za cilj »evropsko teritorialno sodelovanje« (v mio EUR)	Skupna alokacija (v mio EUR)
SI stalne cene 2021-27	704	1484	799	194	71	3058
SI tekoče cene 2021-27	793	1673	901	218	80	3446

Vir: Delovni dokument komisije (WK 12766/2018 INIT), oktober 2018

Slovenija si je postavila cilj, da se omogoči črpanje sredstev kohezijske politike s 1. 1. 2021, torej s pričetkom obdobja za nastajanje upravičenih izdatkov programskega obdobja 2021–2027. Zato je treba posebno pozornost nameniti prilagoditvam, ki jih bo treba izvesti v sistemu izvajanja. Nujno je, da obe instituciji (SVRK in Ministrstvo za finance), ki sta zadolženi za vzpostavitev nacionalnega sistema izvajanja, pristopita k iskanju sistemskih rešitev, skladno s poenostavitvami, ki jih uvaja evropska zakonodaja za obdobje 2021–2027. V pripravo spremembe nacionalnega sistema se vključijo tudi ministrstva, ki bodo sodelovala pri izvajanju evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027.

Ključni cilj je uvedba poenostavitev, ki izhaja iz predloga zakonodajnega svežnja in posledično zmanjšanje upravnega bremena. Hkrati pa je treba, temelječ na preteklih izkušnjah, optimizirati postopke izvajanja za učinkovitejše in uspešnejše izvajanje evropske kohezijske politike, z osredotočenjem na doseganje rezultatov. V tem okviru so izpostavljeni nekateri ključni elementi:

⁶ CEF je instrument za povezovanje Evrope.

- pospešitev izvajanja faz investicijskega cikla za prilagoditev na pravilo n + 2 (omogočanje visoke pripravljenosti projektov za izvedbo s sočasno izvedbo postopkov dodeljevanja in javnega naročanja, optimizacija postopkov v zvezi s pridobivanjem dovoljenj in soglasij; izvedba konkurenčnih in pravočasnih postopkov dodeljevanja sredstev; preučitev možnosti fleksibilnejšega predobremenjevanja proračuna glede na pravne podlage; omogočanje nacionalnih instrumentov za zagotavljanje sofinanciranja upravičencem kot na primer možnosti zadolževanja, ugodna posojila ipd.; vzpostavitev delujočega informacijskega sistema, ki zagotavlja izplačila in povračila z razumnim časovnim razkorakom; sistemska opredelitev razpoložljivih pravic porabe, ipd.;
- preučitev optimizacije postopkov izvrševanja proračuna (npr. natančnejša opredelitev razmerja projekt v NRP vs način izbora operacije, projekt, program ipd.); vpeljava možnosti financiranja po različnih/spremenljivih stopnjah sofinanciranja (nacionalno sofinanciranje le na ravni države in ne na ravni kohezijskih regij) ter posledično preučitev možnosti glede financiranja projektov iz "ene" proračunske postavke, na kateri se opredeli predviden delež financiranja iz državnega proračuna; spremljanje državnih pomoči v sklopu evropske kohezijske politike ipd.;
- postavitve stabilnega sistema upravljanja in nadzora, ki pa omogoča dovolj fleksibilnosti (določitev postopkov potrjevanja izdatkov, vprašanje drugostopenjske kontrole organa upravljanja, vprašanje števila posredniških in izvajalskih organov ipd.);
- kadrovska struktura za programsko obdobje 2021–2027 ter splošno način financiranja iz sredstev tehnične pomoči, ki jo Evropska komisija državi izplačuje na podlagi % na vmesna plačila (le EU del);
- sistemska ureditev glede možnosti izplačil in povračil na podlagi poenostavljenih oblik uveljavljanja stroškov do Evropske komisije (obvezna opredelitev vsebin v programskih dokumentih) ter ureditev poenostavljenih oblik uveljavljanja stroškov v razmerju do upravičencev;
- vprašanje povratnih oblik financiranja (predvsem finančni instrumenti) ter postavitve ustreznega sistema na podlagi izkušenj iz 2014–2020;
- postavitve okvirja za izvajanje teritorialnih pristopov "od spodaj navzgor", tako z vidika opredelitve (funkcionalnih) teritorialnih enot kot z vidika upravljanja;
- ustrezna razmejitev ukrepanja do skladov kmetijske politike in drugih skladov izven ter v sklopu uredbe o določitvi skupnih določb ter opredelitev možnosti ustvarjanja sinergij, prenosa informacij ipd.;
- ustrezna umestitev organa, ki bo pripravljala računovodske izkaze.

Priloga 1: Koriščenje evropskih sredstev po skladih in regijah skupaj: obdobje od 1. 1. 2014 do 31. 3. 2019

Sklad	Regija	Vsa razpoložljiva sredstva*	EU del		A				B				C		D		
			EUR	EUR	%	Dodeljena sredstva**			Potrjene operacije****				Zahtevki za izplačila*****		Certificirani izdatki (EU del)		
						EUR***	%	EU del (EUR)	% EU del	EUR****	%	EU del (EUR)	% EU del	EUR****	EU del (EUR)	EUR	%
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
ESRR	Vzhodna	1.157.652.004	907.392.844	78%	771.287.178	67%	548.909.231	60%	647.901.962	56%	358.496.756	40%	192.966.540	104.894.186	87.552.337	10%	
	Zahodna	665.929.422	509.292.519	76%	651.158.892	98%	419.050.403	82%	637.366.481	96%	351.122.897	69%	175.192.047	102.422.261	101.209.408	20%	
Skupaj ESRR		1.823.581.426	1.416.685.363	78%	1.422.446.070	78%	967.959.634	68%	1.285.268.443	70%	709.619.653	50%	368.158.587	207.316.447	188.761.745	13%	
ESS	Vzhodna	474.173.200	379.473.557	80%	464.134.336	98%	370.876.423	98%	445.936.332	94%	338.380.133	89%	130.816.236	103.063.275	90.705.260	24%	
	Zahodna	424.120.049	339.296.038	80%	400.368.381	94%	315.543.870	93%	388.983.531	92%	294.218.939	87%	121.900.406	95.389.797	86.129.300	25%	
Skupaj ESS		898.293.249	718.769.595	80%	864.502.717	96%	686.420.293	95%	834.919.863	93%	632.599.072	88%	252.716.643	198.453.072	176.834.560	25%	
KS	Celotna SLO	1.075.349.290	914.046.895	85%	1.466.246.667	136%	687.572.143	75%	1.205.538.930	112%	564.478.860	62%	487.362.522	255.703.540	217.858.898	24%	
Skupaj KS		1.075.349.290	914.046.895	85%	1.466.246.667	136%	687.572.143	75%	1.205.538.930	112%	564.478.860	62%	487.362.522	255.703.540	217.858.898	24%	
YEI	Vzhodna	20.725.956	18.423.072	89%	20.725.956	100%	18.423.072	100%	20.659.400	100%	18.363.902	100%	19.504.298	17.308.298	17.340.195	94%	
Skupaj YEI		20.725.956	18.423.072	89%	20.725.956	100%	18.423.072	100%	20.659.400	100%	18.363.902	100%	19.504.298	17.308.298	17.340.195	94%	
OP	Vzhodna	1.652.551.160	1.305.289.473	79%	1.256.147.470	76%	938.208.726	72%	1.114.497.694	67%	715.240.791	55%	343.287.075	225.265.759	195.597.792	15%	
	Zahodna	1.090.049.471	848.588.557	78%	1.051.527.273	96%	734.594.273	87%	1.026.350.013	94%	645.341.836	76%	297.092.453	197.812.058	187.338.707	22%	
	Celotna SLO	1.075.349.290	914.046.895	85%	1.466.246.667	136%	687.572.143	75%	1.205.538.930	112%	564.478.860	62%	487.362.522	255.703.540	217.858.898	24%	
Skupaj OP		3.817.949.921	3.067.924.925	80%	3.773.921.410	99%	2.360.375.142	77%	3.346.386.636	88%	1.925.061.487	63%	1.127.742.050	678.781.357	600.795.397	20%	

Vir: eMA, SVRK in MF-CA.

* Razpoložljiva sredstva/pravice porabe EKP za obdobje 2014–2020 (del EU in nacionalni prispevek, in sicer ne glede na to, ali se nacionalni prispevek zagotavlja iz proračuna RS ali iz drugih nacionalnih virov (javnih ali zasebnih)) – OP EKP.

** Dodeljena sredstva zajemajo vrednost izdanih odločitev o podpori, zaradi uveljavljanja izdatkov vsebujejo tudi veliki železniški projekt Maribor–Šentilj, ki je bil poslan v pregled in potrditev na EK.-Kjer so deleži višji od 100 %, so ustrezna vsebinska pojasnila podana v opombah tabel v poglavju 3.2.

*** Vrednost zajema upravičene in neupravičene stroške/izdatke.

**** Potrjene operacije pomenijo sofinancerske pogodbe oziroma odločitve o podpori, kadar je upravičenec neposredni proračunski uporabnik.

***** Izplačila iz državnega proračuna, ki imajo v IS eMA oblikovan zahtevek za izplačilo v statusu plačan (podatek npr. ne vsebuje predplačil iz državnega proračuna in izplačil iz proračuna pri npr. NPU=U, za katere v eMA še ni ZZI v statusu plačan).

Priloga 2: Podrobnejša opredelitev lokacije izvajanja

70. člen Uredbe (EU) št. 1303/2013 določa splošno pravilo, da se operacije, ki jih evropski strukturni in investicijski skladi financirajo, nahajajo na upravičenem programskem območju. Povedano z drugimi besedami, da se nahajajo na upravičenem geografskem območju ali kategoriji regij (v primeru ESRR in ESS), kot določata partnerski sporazum oziroma operativni program za to območje. Ključna logika te določbe je, da lokacija izvajanja operacije v programskem območju predpostavlja, da ima to programsko območje korist od operacije. Način, kako je bila operacija opredeljena, ima lahko pomembne posledice na opredelitev kraja operacije. Na primer, če je operacija opredeljena kot zagotavljanje štipendij za študente, da bi povečali dostop do visokošolskega izobraževanja, je kraj operacije kraj, kjer je zagotovljena štipendija, in ne kraj, kjer učenci prebivajo ali pridobivajo visokošolsko izobrazbo/obiskujejo univerzo. V primeru, da je operacija opredeljena kot zagotavljanje usposabljanja za mlade brezposelne, je kraj operacije kraj, kjer poteka usposabljanje. Zelo preprosto je opredeljevanje kraja operacije, ko gre npr. za investicije v infrastrukturo in nabavo opreme. V teh primerih je kraj fizične investicije ključen za opredelitev kraja operacije. Npr. v nacionalnih programih, ki pokrivajo celotno ozemlje države članice v smislu izvajanja storitev (npr. storitve, ki jih zagotavlja državna uprava za vse državljane), ki vključuje različne kategorije regij, se za financiranje operacije v smislu izvajanja nacionalnega projekta uporabi pristop »pro-rata«, kjer se vsaki kategoriji regij zagotovi prispevek v sorazmerju z delom izvajanja v določenem programskem območju.

V skladu s 3. odstavkom 125. člena Uredbe (EU) št. 1303/2013 in posledično Navodili Organa upravljanja za načrtovanje, odločanje o podpori, poročanje, spremljanje in vrednotenje v izvajanju operacij evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2014–2020 se pri pripravi načina izbora operacije (javni razpis, javni poziv ali neposredna potrditev operacije) opredeli financiranje iz posamezne kategorije regij (kohezijska regija Vzhodna Slovenija ali kohezijska regija Zahodna Slovenija). V kolikor posamezni način izbora operacije vsebuje financiranje iz kohezijskih sredstev iz obeh kohezijskih regij, potem je treba bodisi jasno opredeliti vire financiranja po regijah glede na lokacijo izvajanja operacije ali dela operacije ali pa opredeliti ključ razdelitve med obema kategorijama regij.

Posredniški organ (PO) mora pred posredovanjem vloge za odločitev o podpori na organ upravljanja (OU):

- za javni razpis/javni poziv nedvoumno jasno in skladno opredeliti programska območja izvajanja operacij in
- za neposredno potrditev operacije v okviru lastne ocene kakovosti predloga operacije preveriti upravičenost do financiranja operacije na podlagi povezanih zahtev v zvezi z opisom operacije in v zvezi s programskim območjem, lokacijo ali območjem.

OU pa v nadaljevanju in torej še preden izda odločitev o podpori oz. v okviru preverjanj vlog za odločitev o podpori (javnih razpisov/javnih pozivov ali neposrednega potrjevanja operacij) zagotavlja financiranje operacij iz ESRR in ESS glede kategoriji regij še posebej v okviru preverjanja skladnosti z navodili OU o upravičenih stroških.

V skladu s 4. odstavkom 125. člena Uredbe (EU) št. 1303/2013 in posledično Navodili Organa upravljanja za izvajanje upravljalnih preverjanj po 125. členu Uredbe št. 1303/2013/EU so določene splošne smernice in minimalni standardi, ki jih je treba pri preverjanju izdatkov, ki jih predložijo upravičenci, obvezno in dosledno upoštevati (preverjanja izvajajo vsi organi upravljalnih preverjanj, kot npr. OU in PO).

Izvajanje operacije se najbolj realno lahko preverja na kraju samem, t. j. pri upravičencu. Namen preverjanja na kraju samem je zagotoviti, da so navedeni stroški za blago, storitve in gradnje resnično nastali in da se uporabljajo v namen, za katerega so bila sredstva evropske kohezijske politike dodeljena. Preveri se, ali je bila operacija dejansko izpeljana, ali so bila plačila pravilno in dejansko izvedena, ali so bili spoštovani vsi predpisani postopki, ali so bili izvedeni potrebni pregledi itd. Preverjanje na kraju samem se izvede, ko je projekt že v izvajanju in je že razviden njegov fizični in finančni napredek.

Ključne vsebine preverjanj oziroma minimalni standardi, ki jih je treba dosledno upoštevati pri izvajanju preverjanj na kraju samem:

- skladnost operacije s pogodbo o sofinanciranju/sporazumom o sofinanciranju/odločitvijo o podpori ali drugo obliko potrditve operacije,
- skladnost izvajanja aktivnosti s pogodbo o sofinanciranju/sporazumom o sofinanciranju/odločitvijo o podpori ali drugo obliko potrditve operacije,
- skladnost finančnega in terminskega izvajanja operacije s pogodbo o sofinanciranju/sporazumom o sofinanciranju/odločitvijo o podpori ali drugo obliko potrditve operacije,
- stroški/izdatki so nastali v obdobju upravičenosti,
- doseganje zastavljenih ciljev in kazalnikov ali ključnih faz izvajanja operacije (indikatorji uspešnosti oz. rezultata in učinka),
- vrste in upravičenost stroškov ter dokumentacija za dokazovanje upravičenosti (Navodila organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike za programsko obdobje 2014–2020).

V nadaljevanju podajamo še en konkreten primer ugotovitev in posledic v okviru izvajanja upravljalnih preverjanj po 125. členu Uredbe (EU) št. 1303/2013 s strani PO. PO je npr. ugotovil:

- podjetje je izvajalo operacijo v okviru JR »Krepitev kompetenc in inovacijskih potencialov podjetij«, Uradni list RS št. 88/2016 z dne 30. 12. 2016,
- podjetje je prijavilo izvajanje operacije v vzhodni kohezijski regiji,
- podjetje je prijavilo izvajanje operacije v kraju, kjer so imeli tudi registrirano poslovno enoto, kar je bilo tudi skladno s pogoji na razpisu,
- kasneje je podjetje prijavilo izvajanje operacije na lokaciji v drugem kraju a še vedno v istem programskem območju, vendar te lokacije niso imeli registrirane v poslovnem registru,
- izvajalski organ (IO) je že med izvajanjem operacije ugotavljal, da se pošta iz predvidenega kraja operacije vrača in posumil, da se operacija ne izvaja v vzhodni kohezijski regiji, temveč na sedežu podjetja v zahodni kohezijski regiji,
- nato je IO septembra 2018 izvedel kontrolo na terenu in ugotovil, da upravičenca ni na predvidenem naslovu oz. so prostori prazni in zaklenjeni,
- oktobra 2018 je preverjanje izvedel tudi PO, in sicer na lokaciji predvidenega kraja izvajanja operacije in istočasno še na sedežu v zahodni kohezijski regiji,

- v predvidenem kraju operacije je PO tudi ugotovil, da na lokaciji ni nikogar in da so prostori zaklenjeni,
- na sedežu podjetja v zahodni kohezijski regiji pa so bili pri kontroli prisotni zaposleni, ki delajo na operaciji,
- o preverjanjih sta tako IO kot PO pripravila začasna in končna poročila, v katerih so zapisane vse podrobne ugotovitve (izveden je bil tudi sestanek s podjetjem),
- na podlagi vseh ugotovitev sta se IO in PO odločila, da se gre v odstop od pogodbe in zahtevala od upravičenca vračilo sredstev,
- podjetje je vrnilo vsa prejeta sredstva in obresti,
- IO je v konkretnem primeru na relevantno policijsko upravo podal tudi prijavo suma goljufije na škodo Evropske unije.